

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

Nissa Silesie insignis vrbs. episcopal sedes ad Nissam fluvium sita a quo denominationem accepit.
Quaeritur quod est varijs edificijs ornata est. Silesia aut a principio vaste silue hincire (apud grecos et Latinos scriptores
celebrant) porcio. ut tota plana ita et nemorosa fuit. sed temporis processu sparsim villis habitari cepta. Ubi
aut fidem christianam incole amplexi sunt constitutis oppidis ad mitorem est cultum redacta. Quia odera flum
celebratissimus per medium totam perlabilis. et Olsa Nissa Ola Lissa Varusio Latoriu riuo Bobro et alijs
fluminibus sanctus. marchia brandenburgensem permeans in mare germanicum apud Stetinum undosus exo
nerat. Latitudo eius triu quidem. sed longitudine nouem diez itinere a limitibus hungarie usque in marchiam
brandenburgensem extendit. Primus eius episcopatus sedes Sinogrouie wartenbergen. districtus fuit.

Et inde Ritzinum territorij bregen. epalis cathedra est delecta. kazimirus aut illius nominis primus rex po
lonie ubi regia stirps masculina defecit a monasterio gallie cluniacen. ubi monachus fuit papa dispensante
ad regnum polonie assumptus denarium sancti petri viri sui per capita in regno suo idcirco exigendum
et romam mittendum instituit. Et sedem epalem Cracoviam transferri curavit. que nunc est (uti pmissimus)
omni Silesie civitatum non minus ampla et opulenta quam populosa et edibus et templis ornatisima. Eius
antistes nunc est doctor Johannes rott de wending eisten. diocesis olim imperialis protonotarius et in eis
status breui multa industria reduxisse fertur ut centum annis preteritis non fuerit mensa episcopal fructu
sior et structuris ornata.

Drouincia ipsa frumenti ferax et piscosa. carnis ferinis et volucribus abundans.

Preter Cracoviam insignia loca sunt. Hec vrbs Nissa episcopal sedes. Glogouia maior. Legnitz Op
pel Swedenitz Teschen Olsna Franckenstein Monasterberg Saganum Brega. Monasteria complura in
signis structure. Drouincia ipsa regi bohemie subiecta quia ab impio i feudu recognoscit. multi antea duces
et principes hereditarj ipsorum non tam possidebant quam vastarum et impacata reddiderunt quod propter censum exiguitatem duca
lem statum ducere nequuerunt. rapacitati circa dediti. Nunc vero est ad paucos redacta alijs stirpibus mor
te sublati. Qui non parum opibus et munitis oppidis florent. Cultus diuinus per Silesiam longe plurim.

Teplaque totius orbis sacerdotibus et alijs ornamentiis et structuris honorificentissima. Status ecclesia
sticus et secularium et religiosorum virtusq sexus numerosus et disciplinar. populus facundus et humanus. et
depositioni super omnes germanie incolas dedicissimus. Mobilitas est plurima ad arma aspiras et martis ama
trix. Sexus multebris venustus quidem et affabilis sed pudicus. Plebs rustica polonici ydeomatis agresti
bus laboribus desidiole incumbens potationi est plus dedita. Inde et domus et agri eorum parvuli sed ne
glecti. villes casas habitant. Agricole vero alemani rus melius exercent et urbanus domos pro suo captu
construunt. Sumptus multo leuiori precio quam finitimi prouincias comparantur. Sed quod Silesie immen
sum aliquando detrimentum afferet est quod census domini et possessores percepta pro loci et possessoris qualitate.
nonnulla pecunia summa annuente superioritate et confirmante venditori annum censum in bonis suis in
scribunt. quemque ubi aliquot annis soluerint postea dare recusant. Inde rustici (ut inter contrahentes pactum
fuit) aut censuris irretiunt ecclesiasticis aut pignora admuntur. quod grauamen ipsi rustici ferre nequeunt
domos et agros deserentes aliorum fugiunt. que loca sepe deserta relinquentur. Ex hoc potissimum capite Silesia manus indies nisi prouidea suscipit detrimentum. Prouincia alioquin laude prosequenda. Se
ti potus ceruisia. Unus ex morauia aut hungaria adiecto vtuntur. quam nonnulli vini in Silesia apud cro
snam habetur quod pro maiori parte extra prouinciam per oderam in prussiam et aliorum reportatur. Preter
ponnos laneos exigui precii qui in hungaria deserunt et pisces in morauia delatos nihil extra Silesiam nisi
ex mercibus deportatur. Num est et virginum et mulierum ornatus aurum et gemmarum et vestrum cultus prouin
ciarum non parum extenuant. Ne hec vrbes inclite ac prouincie (quarum noticia tardius ad nos deuenit) laude
sua priuentur eas in hoc opere in fine addicere libuit. Profecto libere vrbes precipue lubicensis. si di
gitas. ordinis senatus. humanitatē moresq populi. maris portū. sitū et edificia perspicere velimus. Bi
tiae igit historiā ac cōmemoratione. Postremo si vrbes plures quod adiungere velit dat eis equa potestas.

